

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1300/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 17 декември 2013 година****относно Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177, втора алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В член 174, първа алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че Съюзът разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. Поради това Кохезионният фонд, който се създава с настоящия регламент, следва да предоставя финансова помощ по проекти в областта на околната среда и на трансевропейските мрежи в сферата на транспортната инфраструктура.
- (2) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ установява общите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство. Посоченият регламент представлява нова рамка за европейските структурни и инвестиционни фондове, включително за Кохезионния фонд. Необходимо е следователно

да се посочат задачите на Кохезионния фонд във връзка с тази рамка и във връзка с целта, която е определена по отношение на Кохезионния фонд в ДФЕС.

- (3) Следва да се установят специални разпоредби относно видовете дейности, които могат да бъдат подпомагани от Кохезионния фонд, за да се допринесе за инвестиционните приоритети в рамките на тематичните цели, определени в Регламент (ЕС) № 1303/2013.
- (4) Посредством Кохезионния фонд Съюзът следва да може да допринесе за действия, свързани с постигането на неговите цели в областта на околната среда в съответствие с членове 11 и 191 от ДФЕС, като например енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници, както и на транспортния сектор извън трансевропейските мрежи, железопътния транспорт, вътрешния речен транспорт, морския транспорт, интермодалните системи и тяхната оперативна съвместимост, управлението на сухоземния, морския и въздушния трафик, чистия градски транспорт и обществения транспорт.
- (5) Следва да се припомни, че дори когато мерки въз основа на член 192, параграф 1 от ДФЕС включват разходи, които изглеждат непосилно големи за съответните органи на дадена държава-членка, и финансовата подкрепа от Кохезионния фонд се предоставя в съответствие с член 192, параграф 5 от ДФЕС, все пак се прилага принципът „замърсителят плаща“.
- (6) Проектът за трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T), подпомаган от Кохезионния фонд, трябва да отговаря на насоките, установени в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. За да се концентрират усилията в тази насока, следва да се даде приоритет на проекти от общ интерес, както е определено в посочения регламент.
- (7) Инвестициите за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, следва да не са допустими за подкрепа от Кохезионния фонд, тъй като вече се възползват във финансово отношение от прилагането на посочената директива. Това изключение следва да не ограничава възможността Кохезионният фонд да се използва за подкрепа на дейности, които не са изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, дори ако те се

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 38.

⁽²⁾ ОВ С 225, 27.7.2012 г., стр. 143.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

изпълняват от едни и същи икономически оператори и включват дейности, като например насочени към енергийна ефективност инвестиции в комбинираното производство на топлина и енергия и в топлофикационните мрежи, разработване на интелигентни системи за разпределение, съхранение и пренос на енергия и мерки за намаляване на замърсяването на въздуха, дори ако едно от непреките въздействия на тези дейности е намаляването на емисиите на парникови газове или ако те са изброени в националния план, посочен в Директива 2003/87/ЕО.

- (8) Не е възможно инвестиции в жилищния сектор, различни от свързаните с насърчаването на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници, да могат да бъдат допустими за подкрепа от Кохезионния фонд, тъй като те попадат извън обхвата на подкрепата от Кохезионния фонд, както е посочено в ДФЕС.
- (9) С цел ускоряване на развитието на транспортната инфраструктура в целия Съюз Кохезионният фонд следва да подкрепя проекти за транспортна инфраструктура с добавена европейска стойност, предвидени в Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ с общ размер на сума от 10 000 000 000 EUR. Предоставянето на подкрепа за тези проекти от Кохезионния фонд следва да е в съответствие с правилата, установени в член 92, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. В съответствие с Регламент (ЕС) № 1316/2013 подкрепата следва да се предоставя само на държави-членки, които имат право на финансиране от Кохезионния фонд, като спрямо този фонд се прилагат проценти на съфинансиране.
- (10) Важно е да се гарантира, че при насърчаване на инвестициите в областта на управлението на риска се вземат под внимание специфични рискове на регионално, трансгранично и транснационално равнище.
- (11) Следва да бъде гарантирано взаимното допълване и взаимодействието между действията, ползващи се от подкрепата на Кохезионния фонд, ЕФРР, Европейското териториално сътрудничество и Механизма за свързване на Европа, с цел да бъде избегнато дублирането на усилия и да бъде гарантирано оптималното свързване на различните видове инфраструктури на местно, регионално и национално равнище, както и в целия Съюз.
- (12) С цел да се отговори на специфичните нужди на Кохезионния фонд и в съответствие със стратегията на Съюза

за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж е необходимо да се определят специфичните действия на Кохезионния фонд като „инвестиционни приоритети“ в рамките на всяка тематична цел, определена в Регламент (ЕС) № 1303/2013. В тези инвестиционни приоритети следва да се набележат подробни цели, които не се изключват взаимно и за които Кохезионният фонд трябва да допринася. Такива инвестиционни приоритети следва да служат за основа при определянето на конкретните цели в рамките на оперативните програми, които са съобразени с нуждите и характеристиките на програмния район. За да се повиши гъвкавостта и да се намали административната тежест чрез съвместно изпълнение, инвестиционните приоритети на ЕФРР и Кохезионния фонд в рамките на съответните тематични цели следва да бъдат приведени в съответствие.

- (13) За да бъде оценен съвкупният напредък при изпълнението на оперативните програми на равнището на Съюза, в приложение към настоящия регламент следва да се установи общ набор от показатели за изпълнението. Тези показатели следва да съответстват на инвестиционния приоритет и вида на действието, подкрепяно съгласно настоящия регламент и приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) № 1303/2013. Общите показатели за изпълнението следва да бъдат допълнени от специфични за програмата показатели за резултатите и където е уместно — от специфични за програмата показатели за изпълнението.
- (14) С цел да се измени настоящият регламент по отношение на определени несъществени елементи, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изменението на списъка с общите показатели за изпълнението, посочени в приложение I към настоящия регламент. От особена важност е по време на подготовителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременно и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (15) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно за засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза в полза на насърчаването на устойчивото развитие, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а поради степента на неравенство между равнищата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-неблагоприятелстваните региони, както и ограниченията на финансовите средства на държавите-членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129).

- (16) Тъй като настоящият регламент заменя Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета ⁽¹⁾ посоченият регламент следва да бъде отменен. Въпреки това настоящият регламент следва да не засяга продължаването или промяната на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1084/2006 или друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложима законодателство следва да продължи да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. Заявленията за получаване на помощ, подадени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1084/2006, следва да останат валидни.
- (17) За да се създадат условия за незабавното прилагане на мерките, предвидени в настоящия регламент, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Създаване на Кохезионния фонд и предмет

1. С настоящия регламент се създава Кохезионен фонд с цел засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза в полза на насърчаването на устойчивото развитие.
2. С настоящия регламент се установяват задачите на Кохезионния фонд и обхватът на оказваната от него подкрепа по отношение на инвестициите в растеж и работни места, посочени в член 89 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 2

Обхват на подкрепата, оказвана от Кохезионния фонд

1. Като гарантира подходящо равновесие и взема предвид специфичните за всяка държава-членка нужди от инвестиции и инфраструктура, Кохезионният фонд подкрепя:
- а) инвестиране в областта на околната среда, включително в области, свързани с устойчивото развитие и енергетиката, които предполагат ползи за околната среда;
 - б) TEN-T в съответствие с насоките, приети с Регламент (ЕС) № 1315/2013;
 - в) техническа помощ.
2. Кохезионният фонд не подкрепя:
- а) извеждането от експлоатация или строежа на атомни електроцентрали;
 - б) инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО;

- в) инвестиране в жилищно настаняване освен инвестиране, свързано с насърчаването на енергийната ефективност или използването на възобновяеми източници на енергия;
- г) производството, обработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия;
- д) предприятия в затруднение, така, както са определени в правилата на Съюза за държавните помощи;
- е) инвестиции в летищна инфраструктура, освен ако са свързани с опазването на околната среда или са придружени от инвестиции, необходими за смекчаване или намаляване на отрицателното ѝ въздействие върху околната среда.

Член 3

Подкрепа от Кохезионния фонд за проекти за транспортна инфраструктура в рамките на Механизма за свързване на Европа

Кохезионният фонд подкрепя проекти за транспортна инфраструктура с европейска добавена стойност, предвидени в Регламент (ЕС) № 1316/2013 за сума в размер на 10 000 000 000 EUR, в съответствие с член 92, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 4

Инвестиционни приоритети

Кохезионният фонд подкрепя следните инвестиционни приоритети в рамките на тематичните цели, установени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013, въз основа на нуждата от развитие и потенциала за растеж, посочени в член 15, параграф 1, буква а), подточка i) от посочения регламент и определени в Споразумението за партньорство:

- а) подкрепа на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори чрез:
 - i) насърчаване на производството и разпространението на енергия, добивана от възобновяеми източници;
 - ii) насърчаване на енергийната ефективност и на използването на енергия от възобновяеми източници в предприятията;
 - iii) предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, интелигентното управление в енергетиката и използването на възобновяеми източници на енергия в обществената инфраструктура, включително в обществените сгради и жилищния сектор;
 - iv) разработване и внедряване на интелигентни разпределителни мрежи, които функционират при ниско и средно напрежение;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за създаване на Кохезионния фонд, отменящ Регламент (ЕО) № 1164/94 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 79).

- v) насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие във всички видове територии, по специално в градските райони, включително насърчаване на устойчива мулти-модална градска мобилност и мерки за приспособяване, свързани със смекчаването на изменението на климата;
- vi) насърчаване на използването на високоэффективното комбинирано производство на топлина и енергия, основано на търсенето на полезна топлоенергия;
- б) насърчаване на приспособяването към изменението на климата чрез:
- i) предоставяне на подкрепа за инвестиции за приспособяване към изменението на климата, включително основани на екосистеми подходи;
- ii) насърчаване на инвестиции, предназначени за справяне със специфични рискове, осигуряване на устойчивост при бедствия и разработване на системи за управление на бедствия;
- в) съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите чрез:
- i) инвестиране в сектора на отпадъците за съобразяване с изискванията на законодателството на Съюза в областта на околната среда и удовлетворяване на нуждите, идентифицирани от държавите-членки за инвестиции, които надхвърлят тези изисквания;
- ii) инвестиране във водния сектор на отпадъците за съобразяване с изискванията на законодателството на Съюза в областта на околната среда и удовлетворяване на нуждите, идентифицирани от държавите-членки за инвестиции, които надхвърлят тези изисквания;
- iii) опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и почвите и насърчаване на екосистемните услуги, включително NATURA 2000, и екологосъобразната инфраструктура;
- iv) предприемане на действия за подобряване на градската среда, ревитализиране на градове, регенериране и обеззаразяване на промишлени зони (включително зони в процес на преобразуване), намаляване на замърсяването на въздуха и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване.
- г) насърчаване на устойчивия транспорт и отстраняване на трудностите в ключовите мрежови инфраструктури чрез:
- i) предоставяне на подкрепа за мултимодално единно европейско транспортно пространство с помощта на инвестиции в TEN-T;
- ii) разработване и подобряване на екологосъобразни, включително с ниски емисии на шум, и нисковъглеродни транспортни системи, включително вътрешни водни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летишна инфраструктура с цел насърчаване на устойчиво развита регионална и местна мобилност;
- iii) разработване и рехабилитация на всеобхватни, висококачествени и оперативни съвместими железопътни системи и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване;
- д) повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите лица и ефективна публична администрация посредством действия за укрепване на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация и обществените услуги, свързани с изпълнението на Кохезионния фонд.

Член 5

Показатели

1. Общите показатели за изпълнение, посочени в приложение I към настоящия регламент, показателите за резултатите по отделните програми, както и когато е уместно, показателите за изпълнение по отделните програми, се използват в съответствие с член 27, параграф 4, буква б), подточки ii) и iv) и член 96, параграф 2, буква в), подточки ii) и iv) от Регламент (ЕС) № 1303/2013

2. По отношение на общите показатели за изпълнение и на показателите за изпълнение по отделните програми за базовите стойности се задава нула. Кумулативните количествено определени целеви стойности за посочените показатели се определят за 2023 г.

3. По отношение на показателите за резултатите по отделните програми, които са свързани с инвестиционните приоритети, за базовите стойности се използват последните налични данни и се определят цели за 2023 г. Целите могат да имат количествено или качествено изражение.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 7 за изменение на списъка на общите показатели за изпълнение, посочени в приложение I, с цел да се направят корекции, когато това е оправдано с оглед гарантирането на ефективна оценка на напредъка в изпълнението на оперативната програма.

Член 6

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, в това число цялостната или частичната отмяна на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1084/2006 или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство се прилагат и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. За целите на настоящия параграф помощта включва оперативни програми и основни проекти.

2. Заявленията за получаване на помощ, представени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1084/2006, остават в сила.

Член 7

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 4, се предоставя на Комисията от 21 декември 2013 г. до 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът

не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 8

Отмяна

Без да се засягат разпоредбите на член 6 от настоящия регламент, Регламент (ЕО) № 1084/2006 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствията, изложена в приложение II.

Член 9

Преглед

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент не по-късно от 31 декември 2020 г. в съответствие с член 177 от ДФЕС.

Член 10

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Околна среда		
Твърди отпадъци	тона/година	Допълнителен капацитет за преработка на отпадъци
Водоснабдяване	лица	Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване
Пречистване на отпадъчните води	еквивалент жители	Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води
Предотвратяване и управление на рисковете.	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения
	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от горски пожари
Възстановяване състоянието на земята	хектари	Обща площ на рехабилитираната земя
Природа и биологично разнообразие	хектари	Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост
Енергетика и изменение на климата		
Възобновяеми енергийни източници	MW	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници
Енергийна ефективност	домакинства	Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление
	kWh/година	Намаляване на годишното потребление на първична енергия на обществените сгради
	потребители	Допълнителен брой потребители на енергия, свързани към интелигентни електроенергийни мрежи
Намаляване на емисиите на парникови газове	тона CO ₂ еквивалент	Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове
Транспорт		
Железопътен транспорт	километри	Обща дължина на нови железопътни линии
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирани железопътни линии
Шосеен транспорт	километри	Обща дължина на построени нови пътища
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирана пътища
Градски транспорт	километри	Обща дължина на новите или подобрени трамвайни линии и линии на метрото
Вътрешни водни пътища	километри	Обща дължина на новите или подобрените вътрешноводни пътища

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТВИЕТО

Регламент (ЕС) № 1084/2006	Настоящ регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	—
Член 4	—
—	Член 3
—	Член 4
—	Член 5
Член 5	Член 6
—	Член 7
Член 6	Член 8
Член 7	Член 9
Член 8	Член 10

Съвместна декларация на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на член 6 от Регламента за ЕФРР, член 15 от Регламента за ЕТС и член 4 от Регламента относно Кохезионния фонд

Европейският парламент и Съветът отбелязват уверението, дадено от Комисията на законодателните органи на ЕС, че общите показатели за изпълнение за Регламента за ЕФРР, Регламента за ЕТС и Регламента относно Кохезионния фонд, които фигурират в приложението към всеки от тези регламенти, са плод на продължителен подготвителен процес, в който участват експерти по оценяване от Комисията и от държавите членки, и че по принцип се очаква те да останат стабилни.
